

001	66	29	96	96	93	92	88	93	75	69	69	55	29	48	36	13	10	7	3	4	5	0
100	66	98	96	94	92	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4

VILJATEEMA

Punahometta tarkkailtava

Viljoissa saattaa tänä vuonna esiintyä runsaasti punahometta, kertoo Vilja-alan yhteistyöryhmä Vyr tiedotteessaan.

Luonnonvarakeskus Luken kehittämän punahomeen ennustemallin mukaan homemyrkyjen muodostumisen riski on kohtalaisen suuri tärkeimmillä viljanviljelyalueilla ja Keski-Suomessa. Kaakkois-Suomi näyttää olevan pienemmän riskin aluetta.

Jos säätyyppi muuttuu poutaiseksi, punahomeen riski vähenee. Punahomeen määrää on voinut vähentää myös muiden taudinaiheuttajien kilpailu.

Ensimmäisiä mittauksia viljasadon homemyrkkypitoisuuksista saadaan syyskuun puolivälissä.

Punahomeen tartunta viljassa ei välttämättä näy selvästi. Homeen tartuttamat jyvät tähkässä tai röyhyssä oirehtivat usein vain lievästi tummuneina tai ennenaikaisesti tuleentuneina.

Puimuria säädettäessä kannattaa varmistaa, että pieniä jyviä ei joudu viljaeraan. Viljaerä on hyvä kierrättää kuivurissa roskien ja pölyn poistamiseksi. Kaikki viljaerät kannattaa kuivata huolellisesti alle 14 prosentin kosteuteen. Lakoontuneet kohdat

puidaan erikseen ja säilytetään erillään.

Myöhään kylvetyt viljakasvustot kannattaa kotieläintiloilla korjata ajoissa kokoviljasäilö-rehuksi. Sadon laatua voidaan merkittävästi parantaa lajittelulla. Myös viljan kuoriminen vähentää homemyrkyjä.

Epäilyttävästä rehuviljaerästä on syytä teettää hometoksiini-analyysi. Punahomeet voivat esiintyä pesäkkeinä, joten osanäytteitä pitää olla tarpeeksi.

Nuoret eläimet, siat sekä lypsylehmät ovat herkimpiä homemyrkyille.

REA PELTOLA

Sateinen kesä on rasittanut peltomaiden rakennetta

Pellot, joissa maan rakenne on ollut heikko jo ennen kasvukautta, ovat kärsineet vedestä eniten.

.....

Runsaat sateet ovat koetelleet peltujen vedensietokykyä tänä kesänä.

Pellot, joissa maan rakenne on ollut huonoilla kantimilla jo ennen kuluvaa kasvukautta, ovat kärsineet vedestä eniten. Myös alkanut sadonkorjuukausi rasittaa peltomaan rakennetta.

”Peltotöitä on jouduttu tekemään määriä olosuhteissa, jolloin peltomaan tiivistymisriski kasvaa”, toteaa Uudenmaan elykeskuksen suunnittelija **Kari Koppelmäki**.

Koppelmäen mukaan maan rakenteen ongelmat näkyvät seuraavien vuosien satataseissa, jos riskiä ei huomioida.

Monipuolisuutta kiertoon

Kuluva kesä on osoittanut, mitkä pellot ovat kunnossa ja kestävät vaikeita olosuhteita.

Koppelmäki muistuttaa, että vesi ei saa jäädä seisomaan pellolle. Jopa rankan sateen jälkeen veden on kulkeuduttava pois päivän sisällä.

Ojituksen heikko kunto on tavallisin syy siihen, että vesi ei poistu pellon pinnasta. On myös mahdollista, että ojitus on kunnossa, mutta maa on niin tiivis, että vesi ei pääse ojien kautta pois.

Tiivistymiä tulee hoitaa Koppelmäen mukaan monipuolistamalla viljelykiertoa. Monivuotisten kasvien, kuten esimerkiksi heinäkaskvien tai kuminan, juuret tekevät pystysuuntaisia juurikanavia ja murustavat siten maaperää. Siten ne parantavat veden kulkeutumista.

Yksivuotisten kasvien viljelyssä tulee panostaa alus- ja kerääjäkasveihin. Sopivia kasveja ovat esimerkiksi lähes

KARI SALONEN

mitkä tahansa heinäkaskvit ja palkokaskvit, kuten apila. Jos kasvinviljelytilalla ei onnistu nurmien viljely, kannattaa huonokuntoisille lohkoille harkita viherlannoitusnurmia.

Viljojen juurtenmuodostamisessa on Koppelmäen mukaan eroja. Syysviljat kasvattavat enemmän juurimassaa kuin kevätviljat. Kevätviljoista kauralla on suurempi juuristo kuin ohralla ja syysviljoista puolestaan ruis voittaa vehnän juurillaan.

Orgaanisen aineen kerryttämisen peltomaahan lisää maaperän vedenpidätyskykyä ja puskuroi tiivistymistä, neuvoo Koppelmäki.

Orgaaninen aine sitoo itseensä monin kerroin oman painonsa verran vettä, jolloin pelto kärsii vähemmän kuivuudesta ja kestää paremmin märkyyttä.

Koppelmäki muistuttaa, että mikäli peltomaan orgaanisen aineksen määrä vähenee jatkuvasti, maaperään tulee herkemmin vaurioita ja ravinteiden huuhtoutumisriski kasvaa.

Juurten kertomaa

Koppelmäki suosittelee, että sadonkorjuun jälkeen on hyvä käyttää hetki maaperän kunnan arvioimiseen ja etsiä mahdollisia tiivistymiä.

Lapio on silloin viljelijän paras työkalu. Viljavan kohdan maata kannattaa verrata kohtaan, jossa sadon kanssa on ollut ongelmia.

Juuret kertova, onko kasvusto kärsinyt tiivistymisestä.

Kuohkeassa maassa juuret kasvavat suoraan syvälle maahan, mutta tiivistymien kohdalla juuret etsivät kasvusuuntaa vaakatasossa.

TYTTI TERMONEN

Märkien olosuhteiden vuoksi pellon tiivistymisriski on lisääntynyt tällä kasvukaudella.

Viljelykiertosuunnitelma toimitettava kuntaan kevääseen mennessä

Kaikkien uuteen ympäristökorvaukseen tänä vuonna sitoutuneiden tilojen pitää laatia viisivuotinen viljelysuunnitelma ensimmäisenä sitomusvuonna.

Se pitää toimittaa kunnan maaseutuviranomaiselle viimeistään 30.4.2016.

Jo aiemmin ympäristötukisitoumuksessa oli ehtona viljelysuunnitelma, joka piti laatia vuosittain ennen kylvöjen alkua.

Ympäristökorvauksen ehtojen mukaan viljelysuunnitelma on jatkossakin laadittava vuosittain viisivuotisen viljelykiertosuunnitelman lisäksi.

Viljelykiertosuunnitelma laaditaan viideksi seuraavaksi viljelyvuodeksi.

Kyse on kirjallisesta suunnitelmasta, jossa viljelijän tulee esittää ensimmäisenä sitomusvuotena hallinnassaan olevien korvauskelpoisten peruslohkosten eri kasvulohkoilla viljeltäviksi suunnitellut kasvilajit ympäristökorvaussitoumuksen viiden sitomusvuoden aikana, täsmentää ylitarkastaja **Hanna Ketomäki** Maaseutuvirastosta.

Suunnitelma on vapaamuotoinen

Viljelykiertosuunnitelmalle ei ole Ketomäen mukaan laadittu valmista pohjaa eikä sen muodolle ole asetettu erityisvaatimuksia.

Yksinkertaisimmillaan se voi olla luettelo lohkoista. Lohkos-

ta mainitaan suunnitelmassa nimen ja lohkotunnuksen lisäksi sen pinta-ala sekä viideksi vuodeksi suunnitellut kasvilajit luettelona.

Tänä vuonna ympäristökorvaukseen sitoutunut viljelijä tosin kirjaa suunnitelmaan ensimmäiseksi vuodeksi tämän vuoden, joka on jo käytännössä toteutunut. Tänä vuonna sitoutuneilla viimeinen suunnitelman vuosi on 2019.

”Viisivuotista suunnitelmaa tarkennetaan vuosittaisella viljelysuunnitelmalla ennen kasvukauden alkua, joten viiden vuoden viljelykiertosuunnitelma ei ole sitova vaan aiesuunnitelma.”

Ketomäen mukaan viljely-

kiertosuunnitelma on tarkoitettu viljelijöiden hyödylliseksi apuvälineeksi.

”Viljelykierrolla eli kasvien vuorottelulla huolehditaan muun muassa maan kasvukunosta, vähennetään viljeltävää kasvia haittaavien tautien ja tuholaisten vaikutuksia. Viljelykiertosuunnitelman tekeminen ohjaa viljelijää miettimään maan kasvukuntoon liittyviä asioita muutamaksi vuodeksi eteenpäin.”

Komissio vaatii toimittamista kuntaan
Korvauksen ehtojen mukaan viljelykiertosuunnitelma pitää toimittaa kirjallisena kunnan maaseutuelinkeinoviran-

omaiselle. Tämä vaatimus on herättänyt kummastusta sekä kunnissa että viljelijöissä.

Ketomäen mukaan kuntaan palauttamista vaaditaan, koska EU:n komissio vaatii tukiehdolta todennettavuutta.

”Komissio on vaatinut tarkastuksissaan, että tukiehdossa mainitut asiakirjat pitäisi tarkastaa kaikilta tuenhakijoilta hallinnollisesti”, Ketomäki sanoo.

”Tämän vuoksi esimerkiksi viljelykiertosuunnitelma ja tietyt muut asiakirjat on palautettava maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Näin varmistetaan, että nämä asiakirjat on laadittu ja siten tukiehtoja noudatettu.”

JUHAN REKU

Pohjoista kasvua

Valitsemalla kasvuoloihimme hyvin soveltuvan ja huolella testatun lajikkeen tiedät varmasti mitä viljelet – ja varmistat parhaan sadon.

Borealin valikoimista löytyy myös kilpailukykyiset ruislajikkeet. Tutustu lajikkeisiimme www.boreal.fi.

Reetta ^(BOR) *Kotimainen huippuruis*

Brasetto ^(BOR) *Huippusatoa rukiin viljelyyn*

Evalo ^(BOR) *Suosittu hybridiruis*

KWS Magnifico *Satoisa uutuus hybridirukiin viljelyyn*

Boreal Kasvinjalostus Oy
www.boreal.fi
www.farmit.net

Kasvinsuojelukouluttajat listattu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on hyväksynyt kasvinsuojeluaineita koskevan koulutuksen ja tutkinnon yhteistyöksi noin 130 henkilöä. Yhteystietoja on sivuilla www.tukes.fi/kstutkinto.

Tutkinnon suorittamista vaaditaan nyt kaikilta, jotka käyttävät työssään kasvinsuojeluaineita. Aikatauluun on kaksi poikkeusta.

Maatalouden ympäristötukeen kuuluvan koulutuksen käyneet suorittavat uuden tutkinnon vasta tukikoulutuksen voimassaolon päättyttyä.

Aiemman kasvinsuojeluainelain mukainen erityistutkinto on voimassa vain ympäristötukeen sitoutuneilla henkilöillä, joilla erityistutkinto on ollut tukikoulutuksena. Heidän tulee suorittaa uusi tutkinto viimeistään erityistutkinnon kuudenäntenä voimassaolovuonna.

MAIKKI KULMALA

REA PELTOLA